

Natura 2000 gebied 80 – Groot Zandbrink

CONCEPT GEBIEDENDOCUMENT

Kenschets

Natura 2000 Landschap:	Beekdalen
Status:	Habitatrichtlijn
Site code:	NL2003018
Beschermd natuurmonument:	Groot Zandbrink BN
Beheerder:	Staatsbosbeheer
Provincie:	Utrecht
Gemeente:	Leusden
Oppervlakte:	10 ha

Gebiedsbeschrijving

Groot Zandbrink is een heideterreintje op dekzanden in de Gelderse Vallei. Het gebied bestaat voornamelijk uit vochtig tot droog (eiken)bos met in het centrale deel een laagte met natte en droge heide. Aan de uiteinden van deze laagte liggen op een drietal plaatsen percelen blauwgrasland. Deze graslanden staan 's winters onder invloed van lokaal grondwater dat vanuit de omliggende dekzandruggen toestroomt.

Begrenzing

PM

Natura 2000 database

Habitattypen

Code	Habitat type
H4030	Droge heiden
H6230	Heischrale graslanden

Voorstel voor het toevoegen aan de database:

H4010	Vochtige heiden ¹
H6410	Blauwgraslanden ¹

Voorstel voor het verwijderen uit de database:

H7230	Kalkmoerassen ¹³ / ^a
-------	--

Kernopgaven

- 5.05 **Schraalgraslanden:** Herstel kwaliteit en uitbreiding areaal van heischrale graslanden
*H6230 en blauwgraslanden H6410.

Instandhoudingsdoelen

Algemene doelen

Behoud van de bijdrage van het Natura 2000 gebied aan de biologische diversiteit en aan de gunstige staat van instandhouding van natuurlijke habitats en soorten binnen de Europese Unie.

Behoud van de bijdrage van het Natura 2000 gebied aan de ecologische samenhang van het Natura 2000 netwerk zowel binnen Nederland als binnen de Europese Unie.

Behoud en waar nodig herstel van de ruimtelijke samenhang met de omgeving ten behoeve van de duurzame instandhouding van de in Nederland voorkomende natuurlijke habitats en soorten.

Behoud en waar nodig herstel van de natuurlijke kenmerken en van de samenhang van de ecologische structuur en functies van het gehele gebied voor alle habitattypen en soorten waarvoor instandhoudingsdoelen zijn geformuleerd.

Behoud of herstel van gebiedsspecifieke ecologische vereisten voor de duurzame instandhouding van de habitattypen en soorten waarvoor instandhoudingsdoelen zijn geformuleerd.

Habitattypen

H4010 Noord-Atlantische vochtige heide met *Erica tetralix*

Doel Behoud oppervlakte en kwaliteit vochtige heiden, *hogere zandgronden* (subtype A).

Toelichting Het habitatype vochtige heiden, *hogere zandgronden* (subtype A) komt voor in mozaïek met habitatype H4030 droge heiden in het centrale deel van het gebied. Verder komt het habitatype voor in een veenmosrijke, heischrale vorm (een kleine oppervlakte) in het zuidoostelijke schraallandperceel. Het openhouden van de heide in het centrale deel is van belang ten behoeve van grondwatertoestroom naar de blauwgraslandpercelen. De begroeiing van het type vochtige heiden in het schraallandperceel is ontstaan door verzuring van de bodem. Hier mag het habitatype eventueel in oppervlakte afnemen.

H4030 Droge Europese heide

Doel Behoud oppervlakte en kwaliteit.

Toelichting Het habitatype droge heiden komt voor in mozaïek voor met habitatype H4010 vochtige heiden, *hogere zandgronden* (subtype A), in het centrale deel van het gebied.

H6230 *Soortenrijke heischrale graslanden op arme bodems van berggebieden (en van submontane gebieden in het binnenland van Europa)

Doel Behoud oppervlakte en kwaliteit. Enige achteruitgang in oppervlakte ten gunste van het habitatype H6410 blauwgraslanden is toegestaan.

Toelichting Het habitatype heischrale graslanden komt in matig ontwikkelde vorm voor in het zuidoostelijke schraalland over een zeer klein oppervlakte, waar het is ontstaan door verzuring van blauwgrasland.

H6410 Grasland met *Molinia* op kalkhoudende, venige, of lemige kleibodem (*Molinion caeruleae*)

Doel Uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit.

Toelichting In het gebied komt het habitatype blauwgraslanden voor. Deels in goede en deels in matige kwaliteit. Instandhouding van dit habitatype is van belang gezien de aanwezigheid van een aantal soorten die duiden op de vroegere aanwezigheid van het habitatype H7230 kalkmoerassen.

Synopsis

<i>Habitattypen</i>	<i>Staat van instandhouding</i>	<i>Relatieve bijdrage</i>	<i>Doelstelling oppervlakte</i>	<i>Doelstelling kwaliteit</i>
H4010_A Vochtige heiden (<i>hogere zandgronden</i>)	-	+	=	=
H4030 Droge heiden	--	+	=	=
H6230 Heischrale graslanden	--	-	= (<)	=
H6410 Blauwgraslanden	--	+	>	>

¹ Op basis van recente informatie blijkt het habitatype thans voor te komen binnen de (huidige) begrenzing van het Natura 2000 gebied.

¹³ Op basis van recente informatie blijkt het habitatype niet voor te komen binnen de (huidige) begrenzing van het Natura 2000 gebied of het gebied kan onvoldoende bijdrage leveren.

^a In het Reactiedocument (2004) is overeenkomstig het Lijstdocument 2004 aangegeven dat het type één van de belangrijkste gebieden is voor het habitatype kalkmoerassen (H7230). Inmiddels is gebleken dat de kenmerken van het Knopbiesverbond, waarvoor het gebied vanwege geografische spreiding is geselecteerd maar beperkt aanwezig zijn. Herstel op landschapsecologische schaal is dermate ingrijpend dat er voor gekozen is om het gebied voor het verwante habitatype blauwgraslanden (H6140) aan te melden. Herstel van kalkmoerassen voor dit gebied wordt gezien als 'niet haalbaar' en betaalbaar.